

I. DISPOSICIONS GENERALS
MINISTERI D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORTS

1849 Resolució de l'11 de febrer de 2015, de la Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial, per la qual es publica el currículum de l'ensenyament de Religió Catòlica de l'Educació Primària i de l'Educació Secundària Obligatòria.

L'Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu sobre Ensenyament i Assumptes Culturals garanteix que l'alumnat de l'Educació Primària i Secundària obligatòria que així ho sol·liciti tingui dret a rebre ensenyament de la religió catòlica i indica que a la Jerarquia eclesiàstica li correspon assenyalar-ne els continguts. De conformitat amb l'esmentat Acord, la disposició addicional segona de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa, que ha modificat la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, estableix que s'inclourà la religió catòlica com a àrea o matèria en els nivells educatius que correspongui, que serà d'oferta obligatòria per als centres i de caràcter voluntari per als alumnes.

Així mateix, disposa que la determinació del currículum i dels estàndards d'aprenentatge avaluable que permetin la comprovació de l'assoliment dels objectius i adquisició de les competències corresponents a l'assignatura Religió és competència de l'autoritat religiosa. Les decisions sobre utilització de llibres de text i materials didàctics i, si és el cas, la seva supervisió i aprovació corresponen a l'autoritat religiosa, de conformitat amb allò establert en l'Acord subscrit amb l'Estat espanyol.

El Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, indica en la seva disposició addicional segona que la determinació del currículum de l'ensenyament de religió catòlica i de les diferents confessions religioses amb les que l'Estat espanyol ha subscrit Acords de Cooperació en matèria educativa serà competència de la jerarquia eclesiàstica i de les corresponents autoritats religioses.

El Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat, indica en la seva disposició addicional tercera, que la determinació del currículum de l'ensenyament de religió catòlica i de les diferents confessions religioses amb les que l'Estat espanyol ha subscrit Acords de Cooperació en matèria educativa serà competència de la jerarquia eclesiàstica i de les corresponents autoritats religioses.

D'acord amb els preceptes indicats, la Conferència Episcopal Espanyola ha determinat els currículums de l'ensenyament de la religió catòlica per a l'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatòria.

En la seva virtut, a proposta de la Conferència Episcopal Espanyola.

Primer.

Donar publicitat al currículum de l'assignatura de Religió Catòlica de l'Educació Primària que s'inclou en l'annex I.

Segon.

Donar publicitat al currículum de l'assignatura de Religió Catòlica de l'Educació Secundària Obligatòria que s'inclou en l'annex II.

Tercer.

Disposar la seva publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 11 de febrer de 2015.—El Director General d'Avaluació i Cooperació Territorial, José Ignacio Sánchez Pérez.

ANNEX I

Religió Catòlica de l'Educació Primària

La presència de l'ensenyament religiós a l'escola respon, en primer lloc, a la importància que aquesta assignatura té dins de l'educació perquè l'alumne pugui aconseguir un desenvolupament ple i integral de la seva personalitat. La necessitat de sentir de l'ésser humà és una evidència a la que l'escola necessàriament ha de donar resposta. L'educació de la dimensió religiosa és part fonamental per a la maduració de la persona. No podria existir una formació integral i, per tant, una educació de qualitat, si no es permetés el desenvolupament de totes les dimensions inherents a l'ésser humà, entre les quals es troba la religiosa. Aquesta capacitat bàsica de la persona adquireix el seu autèntic compliment quan es descobreix el sentit de la vida. L'ensenyament de la religió catòlica en els centres escolars ajudarà els estudiants a eixamplar els espais de la racionalitat i adoptar una actitud d'obertura al sentit religiós de la vida, sigui quina sigui la seva manifestació concreta.

La Declaració Universal de Drets Humans de 1948 reconeix la llibertat religiosa de persones i pobles. Per part seva, la Constitució Espanyola no només reconeix la llibertat religiosa sinó que també garanteix «el dret que assisteix els pares perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions» en l'article 27.3. Un dret que també forma part de tractats internacionals reconeguts per Espanya com el Pacte Internacional de Drets Econòmics Socials i Culturals en el seu article 13.3 i la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, article 14.3, entre altres.

L'Església, com es recull en el número 2 de la Gravissimum Educationis, ha realitzat continus esforços per afavorir que la formació religiosa s'imparteixi en l'àmbit escolar, com a contribució decisiva a la formació integral de la persona. Per aquest motiu, la Santa Seu va subscriure un Acord Internacional amb l'Estat Espanyol sobre Ensenyament i Assumptes Socials, firmat el 3 de gener de 1979, on s'atorga la competència per a elaborar el currículum de l'assignatura de Religió i Moral Catòlica a la jerarquia eclesiàstica (art. 6).

L'ensenyament de la religió catòlica a l'escola respon a la necessitat de respectar i tenir en compte el conjunt de valors i significats en els que la persona ha nascut com a hipòtesi explicativa de la realitat i que es denomina tradició.

Per això, la religió catòlica pretén contribuir a l'educació integral de l'estudiant en dues direccions. D'una banda, respon a la dimensió religiosa de tot ésser humà i, de l'altra, l'introdueix en la realitat a la llum d'una hipòtesi oferta per una història i una tradició. D'aquesta manera, es promou el reconeixement d'un sentit de l'existència d'una manera coherent amb el propi desenvolupament psico-evolutiu de l'alumnat.

La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa, en l'article 6.1, defineix el currículum com la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cada un dels ensenyaments. Per això, el contingut del currículum parteix de l'experiència humana es desenvolupa de manera respectuosa amb les etapes del desenvolupament infantil i adolescent, col·laborant, en aquest sentit, amb els aprenentatges instrumentals i transversals propis de cada etapa educativa.

El desenvolupament del currículum s'estructura en quatre grans blocs que pretenen recollir el saber antropològic cristià acumulat al llarg dels segles. Aquests blocs parteixen del sentit religiós de l'home, continuen amb l'estudi de la revelació; Déu es manifesta a l'home i ho fa en una història concreta, amb personatges i situacions que l'alumnat ha de conèixer i que contribuiran a la seva comprensió del món. Aquesta

revelació culmina en Jesucrist i el missatge evangèlic, centre del tercer bloc del currículum i eix vertebrador de l'assignatura. Finalment, s'estudia l'Església com a manifestació de la presència continuada de Jesucrist en la història. Convé subratllar, per tant, que lluny d'una finalitat catequètica o d'adoctrinament, l'ensenyament de la religió catòlica il·lustra els estudiants sobre la identitat del cristianisme i la vida cristiana.

L'estructura del currículum d'Educació Primària intenta posar de manifest la profunda unitat i harmonia de la iniciativa creadora i salvífica de Déu. El primer bloc parteix de les dades més evidents: la constatació de la realitat de les coses i els éssers vius, de manera especial l'home. Se'ns imposa la seva existència com a dada evident. En un segon pas, si la persona no es queda en el primer impacte o simple constatació de la seva existència, ha de reconèixer que les coses, els animals i l'ésser humà no es donen l'ésser a si mateixos. Després un Altre els fa ser, els crida a la vida i els la manté. Per això, la realitat com a tal és signe de Déu, parla de la seva existència.

La iniciativa creadora de Déu té una finalitat: establir una relació d'amistat amb l'home. És a dir, Déu ha creat l'ésser humà perquè sigui feliç en relació amb Ell. Els relats bíblics de la Creació i el Paradís exemplifiquen bellament la finalitat de la creació de la persona i del món sencer per al seu servei. Del seu origen creatural i de la seva crida a participar en l'amistat amb Déu sorgeix la seva dignitat inviolable.

No obstant, l'ésser humà pretén apropiarse del do de Déu prescindint d'Ell. En això consisteix el pecat. Aquest rebuig de Déu té com a conseqüència en l'ésser humà la impossibilitat de ser feliç. Atès que la seva naturalesa està feta per al bé, la seva experiència de mal i de límit li fa enyorar la plenitud que ell no pot donar-se per si mateix i busca d'alguna manera restablir la relació amb Déu. Aquesta necessitat del bé, el desig d'Infinit que caracteritza l'ésser humà s'expressa en les religions com a recerca del Misteri.

A aquesta recerca humana Déu respon manifestant-se en la història. Per això, escull un home, Abraham, del qual formarà el poble d'Israel, amb qui estableix una aliança a la muntanya del Sinaí. A través de fets i paraules Déu s'anirà donant a conèixer als homes d'aquest poble. Tot aquest esdevenir històric de la manifestació de Déu està recollit en els llibres sagrats de la Bíblia. En aquest conjunt de llibres no només es recullen les diferents intervencions de Déu en la història, sinó també l'ensenyament que comunica al seu poble perquè visqui una vida santa; una saviesa que influirà positivament en la vida del poble d'Israel i, amb el temps, en el món sencer.

La història d'Israel exemplifica la traïció i rebel·lió dels homes davant la iniciativa amorosa de Déu i alhora posa en evidència la constant fidelitat divina. La promesa d'un salvador es complirà en Crist Jesús.

Jesús, el Fill de Déu, es fa present en la història per a dur a terme la missió encomanada pel Pare. En Jesucrist es compleix el desig de felicitat que l'home descobreix en el seu cor.

Jesús no només desvetlla el misteri humà i el porta a la seva plenitud, sinó que manifesta el misteri de Déu, ens fa conèixer que el veritable Déu és comunió: Déu u i tri.

Aquells que participen de la vida de Crist formen l'Església, que és la gran família de Déu. Contínuament generada per l'acció de Jesucrist a través dels sacraments, es posa en el món com a inici d'un món nou, d'una cultura nova. L'Església és la prolongació de Crist en el temps i l'espai. Només en ella la persona humana es troba amb el Jesucrist viu.

La vida eclesial és alimentada i servida mitjançant els diferents sacraments instituïts per Jesucrist, està ritmada pels temps litúrgics, s'expressa en la pregària comunitària i la caritat, fructifica en la generació d'una civilització de l'amor.

Aquests quatre blocs que compon l'assignatura de religió catòlica inclouen conceptes, procediments i actituds, que permet el coneixement de si mateix, de la realitat i dels problemes que aquesta planteja. Per això, els continguts generals de l'assignatura contribueixen a la consecució dels objectius proposats per les diferents etapes.

Aquest currículum es val dels elements cristians presents en l'entorn de l'alumnat, les imatges i símbols, el llenguatge i altres recursos, per a la comprensió de la religiositat pròpia de cada etapa evolutiva. Es desenvolupa així la competència en comunicació lingüística, que se serveix del llenguatge que conforma la cultura i tradició que es transmet d'una generació a una altra. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia, el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental i el llenguatge litúrgic i el seu apropament al llenguatge dels símbols del poble cristià, ajudaran al desenvolupament d'aquesta competència en els estudiants. Sense oblidar la singularitat que aquesta assignatura aporta a la dimensió d'escolta de la comunicació.

Així mateix, l'ensenyament escolar de la religió catòlica afavoreix el desenvolupament de la responsabilitat personal i social i de les altres virtuts cíviques, per al bé comú de la societat, contribuint així a l'adquisició de les competències socials i cíviques. Aquesta educació de la dimensió moral i social de la persona, afavorirà la maduració d'una corresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la llibertat, de la justícia i de la caritat.

D'altra banda, la religió catòlica aporta a la competència cultural i artística el significat i valoració crítica de tantes obres del nostre entorn, motivant l'afecte per la pròpia cultura i l'estima adequada d'altres tradicions culturals i religioses. La cultura i la història occidental, la pròpia història, no poden ser compreses i assumides si es prescindeix del fet religiós present sempre en la història cultural dels pobles. D'igual manera, l'expressió artística de la fe segueix col·laborant en l'actualitat a l'enriquiment del nostre patrimoni cultural.

La competència per a l'autonomia i iniciativa personal es desenvolupa en l'estudiant partint del veritable coneixement de si mateix, de les seves potencialitats, de la seva dignitat i del seu sentit. La formació religiosa catòlica aporta a aquesta competència una cosmovisió que dona sentit a la vida i, per tant, a la cultura i a la identitat de la persona humana. Una cosmovisió que fa possible la formació integral de l'estudiant enfront de visions parcials.

Pel que fa als continguts procedimentals, l'assignatura de Religió catòlica forma de manera transversal en una sèrie de procediments fonamentals per a la comprensió del fet cristià. Aquests continguts procedimentals s'adquireixen al llarg del desenvolupament curricular, col·laborant així en la consecució de les competències assignades als currículums d'Educació Primària. Concretament els continguts procedimentals de religió catòlica desenvoluparan especialment les següents competències: Comunicació lingüística, Aprendre a aprendre, Competències socials i cíviques i Consciència i expressions culturals.

Els continguts procedimentals bàsics de l'assignatura de religió catòlica són els següents.

Observació de la realitat. El fet religiós neix de l'obertura de l'ésser humà a la realitat total. L'assignatura de religió catòlica pretén col·laborar en la formació de la dimensió natural que neix de la sorpresa davant allò real i ens empeny a preguntes últimes sobre el sentit. Observar és més que veure i requereix un entrenament en disposicions específiques que no defugin les dimensions espirituals d'allò real.

Recerca d'informació, maneig i interpretació de fonts bíbliques. L'estudi del cristianisme requereix el maneig de les Sagrades Escripures i textos referits a elles que formen part del corpus teològic acumulat al llarg de la història.

Reflexió Crítica. El desenvolupament de l'assignatura ajuda a conèixer la gènesi de les idees dominants, a detectar prejudicis enfront de la veritat, a examinar amb profunditat les pròpies idees i sentiments fonamentals.

Exposició i argumentació respectuosa de les creences religioses pròpies i alienes. L'assignatura de religió catòlica contribueix a la formació de competències que permetin exposar i defensar la racionalitat de les pròpies creences religioses i el respecte per les alienes.

Finalment, cal destacar que l'assignatura contribueix a la consecució de continguts de caràcter actitudinal que són coherents amb els objectius bàsics de cada etapa. Permet conèixer i apreciar els valors i normes bàsiques de convivència; desenvolupar hàbits de treball i esforç i de responsabilitat en l'estudi; la confiança en si mateix per a un desenvolupament adequat de la personalitat. També afavoreix de manera directa l'adquisició d'habilitats per a la prevenció i resolució pacífica de tot tipus de conflictes i el coneixement, comprensió i respecte de les diferents cultures, així com de les diferències entre persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació.

Orientacions de metodologia didàctica

La normativa educativa derivada de la LOMCE defineix la metodologia didàctica com a: «conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades pel professorat, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge de l'alumnat i l'assoliment dels objectius plantejats» (Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer).

En aquest sentit l'assignatura de Religió Catòlica utilitzarà una metodologia que respectarà els següents principis:

Reconeixement del rol del docent. El docent és una peça clau en l'elaboració i implementació d'activitats d'aula ajustades al grup concret al qual està ensenyant. La seva formació resulta, per tant, fonamental a l'hora de garantir l'èxit del procés d'aprenentatge.

Adaptació a l'àmbit emocional i cognitiu dels estudiants respectant el desenvolupament psicoevolutiu propi de cada etapa. Aquesta atenció permetrà combinar de manera adequada allò concret i allò abstracte, el treball individual i el grupal, allò manipulatiu, experiencial i visual amb els aspectes conceptuals.

Respecte pels ritmes i estils d'aprenentatge dels estudiants. No tots els estudiants són iguals, no tots aprenen a la mateixa velocitat ni utilitzen les mateixes estratègies. L'atenció a la diversitat i el desenvolupament de la inclusió comença en l'assumpció d'aquest principi fonamental.

Consideració de la dimensió humanista. Tots els aprenentatges estaran al servei de la formació humana. L'assignatura de religió, des de la seva clau personalitzadora, requereix que tot tipus d'aprenentatges, instrumentals, cognitius, actitudinals, socio afectius no siguin considerats fi en si mateixos sinó que estiguin al servei de la formació integral de l'ésser humà.

Respecte per la curiositat i inquietuds dels estudiants. Consideració dels interessos i expectatives dels estudiants així com dels coneixements previs, de manera que es garanteixi un aprenentatge significatiu.

Seguiment dels criteris d'avaluació educativa. Per a facilitar el compliment d'aquests principis metodològics s'aplicarà una avaluació contínua, global i formativa al llarg del procés d'ensenyament i aprenentatge; i sumativa al final del procés, de manera que s'avaluï el nivell d'assoliment aconseguit. L'avaluació objectiva garantirà una valoració adequada de la dedicació, esforç i rendiment de tots els estudiants.

Desenvolupament de l'aprenentatge en equip i/o cooperatiu. L'estudi i reflexió del cristianisme, per la seva intrínseca dimensió comunitària, és una assignatura adequada per a desenvolupar el treball en equip i l'aprenentatge cooperatiu.

Utilització educativa dels recursos tecnològics. L'ensenyament de la religió promourà la utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació no només d'una manera instrumental, que resulti útil a l'estudiant en la recerca d'informació o en la resolució de problemes plantejats a la classe, sinó procurant la seva integració en la vida del subjecte i el seu ús ètic. Les xarxes socials o les eines de construcció i manipulació d'imatges, per exemple, són instruments que permeten noves formes d'expressió de la cultura i la identitat personal que cal aprendre a dominar.

Religió Catòlica

1r curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
Bloc 1. El sentit religiós de l'home		
La creació com a regal de Déu. L'home, obra mestra de la creació. La comunicació de l'home amb Déu.	1. Identificar i valorar la creació com a acte d'amor de Déu a l'home. 2. Reconèixer la relació intrínseca que existeix entre Déu i l'home. 3. Conèixer que la persona és un ésser capaç de parlar amb Déu.	1.1 Coneix, respecta i té cura de l'obra creada. 1.2 Expressa amb paraules pròpies la sorpresa pel que Déu fa. 2.1 Identifica i enumera les atencions que rep en la seva vida com a do de Déu. 3.1 Coneix i aprecia a través de models bíblics que l'home és capaç de parlar amb Déu. 3.2 Memoritza i reproduïx fórmules senzilles de petició i agraïment.
Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història		
Déu acompanya l'home en la història. Déu parla als homes com a amics.	1. Reconèixer i apreciar la relació paterno-filial entre Déu i l'home.	1.1 Coneix i valora que Déu parla a Abraham i Moisès per ser el seu amic. 1.2 Assenyala i representa les característiques de l'amistat de Déu amb l'home: atenció, protecció, acompanyament, col·laboració, etc.

Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
Jesús, el fill de Déu es fa home, viu i creix en una família. Esdeveniments i llocs geogràfics importants en la vida de Jesús. Jesús va morir per a la nostra salvació.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Relacionar llocs i esdeveniments en els quals Déu ha expressat el seu amor pels homes en la vida de Jesús. 2. Conèixer i ordenar els principals moments de la passió i mort de Jesús. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Anomena i associa, llocs i esdeveniments importants de la vida de Jesús. 2.1 Anomena i seqüencia representacions gràfiques dels moments essencials de la passió, mort i resurrecció de Jesús.
Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església		
L'Església, família de Jesús. Espai i temps sagrat en l'Església. El diumenge, dia dedicat al Senyor.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconèixer que els cristians formem una família. 2. Distingir els espais i temps sagrats d'altres llocs i temps. 3. Subratlla els elements distintius del diumenge com a dia especial. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Associa les característiques de la família de l'Església amb les de la seva família. 2.1 Expressa el respecte al temple com a lloc sagrat. 3.1 Coneix i expressa el sentit del diumenge.

Religió Catòlica

2n curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
Bloc 1. El sentit religiós l'home		
Déu, pare de la humanitat, vol la nostra felicitat. Déu crea l'home per a ser el seu amic. El Paradís com a signe d'amistat.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar en la pròpia vida el desig de ser feliç. 2. Reconèixer la incapacitat de la persona per assolir per si mateix la felicitat. 3. Apreciar la bondat de Déu Pare que ha creat l'home amb aquest desig de felicitat. 4. Entendre el Paradís com a expressió de l'amistat de Déu amb la humanitat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Pren consciència i expressa els moments i les coses que el fan feliç a ell i a les persones del seu entorn. 2.1 Descobreix i anomena situacions en les que necessita les persones, i sobretot Déu, per viure. 3.1 Valora i agraeix que Déu l'ha creat per a ser feliç. 4.1 Llegeix i comprèn el relat bíblic del Paradís. 4.2 Identifica i representa gràficament els dons que Déu fa a l'home en la creació. 4.3 Expressa, oralment i gestual, de forma senzilla, la gratitud a Déu per la seva amistat.

<i>Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història</i>		
<p>La Bíblia narra allò que Déu ha fet en la història. Déu actua en la història. L'amistat de Déu amb els Patriarques. Déu proposa a l'home un camí de trobada amb Ell.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar l'acció de Déu en la història en relats bíblics. 2. Conèixer i valorar en la vida dels Patriarques els trets de Déu Pare: protecció, atenció i acompanyament. 3. Reconèixer i apreciar que Déu busca sempre la salvació de l'home. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Coneix, memoritza i reconstrueix relats bíblics de l'acció de Déu en la història. 1.2 Selecciona i representa diverses escenes bíbliques de l'acció de Déu en la història. 2.1 Associa expressions i comportaments dels Patriarques en els relats bíblics a través de recursos interactius. 2.2 Dramatitza moments de la vida dels Patriarques on s'expressi la protecció, l'atenció i l'acompanyament de Déu. 3.1 Escolta i descriu amb les seves paraules moments en els que Déu ajuda el poble d'Israel.
<i>Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació</i>		
<p>Déu escull Maria perquè el Seu fill es faci home. L'Advent, espera del compliment de la promesa de salvació. El Nadal: naixement del Salvador.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conèixer i valorar la resposta de Maria a Déu. 2. Aprendre el significat del temps d'Advent. 3. Identificar el significat profund del Nadal. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Llegeix i expressa, verbalment o gràficament, el relat de l'Anunciació. 1.2 Dramatitza la missió dels personatges que intervenen en l'Anunciació. 2.1 Identifica els signes d'Advent com a temps d'espera. 2.2 Reconeix i valora la necessitat de l'espera com a actitud quotidiana de la vida. 3.1 Coneix el relat del naixement de Jesús i descobreix en l'actitud i paraules dels personatges el valor profund del Nadal.
<i>Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església</i>		
<p>El Baptisme: incorporació a l'Església. La unitat eclesial: fills d'un mateix Pare. Jesucrist santifica el temps: l'any litúrgic.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconèixer el Baptisme com a mitjà per a formar part de l'Església. 2. Observar i comprendre els signes presents en la litúrgia baptismal. 3. Prendre consciència que el Pare genera la unitat de l'Església. 4. Conèixer l'any litúrgic i els seus temps. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Coneix i explica amb les seves paraules el sentit del Baptisme. 1.2 Identifica els pares, padrins, preveres, batejats com a poble generat per Jesús. 2.1 Associa els elements materials de l'agua, la llum i l'oli amb el seu significat sacramental. 3.1 Relaciona la unitat de l'Església amb la unitat dels òrgans del seu propi cos. 3.2 Assenyala en diferents

		expressions artístiques la representació de Déu com a pare de tots. 4.1 Construeix un calendari on ubica els diferents temps litúrgics.
--	--	--

Religió Catòlica

3r curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
------------	----------------------	-------------------------------------

Bloc 1. El sentit religiós de l'home

La realitat que ens envolta com a do per a la nostra felicitat. Respostes de l'home al do de Déu. Ruptura de l'home amb Déu: Adam i Eva.	1. Reconèixer i valorar que els seus pares, amics i entorn són un do de Déu per a la seva felicitat. 2. Prendre consciència que les accions personals apropen o separen de Déu. 3. Comprendre que l'elecció que fan Adam i Eva és un rebuig al do de Déu.	1.1 Recorda i narra experiències recents en les que ha descobert que la família, els amics o l'entorn són un regal. 1.2 Enumera, descriu i comparteix situacions, persones o coses per les quals està agraït. 2.1 Distingeix i enumera accions personals que el fan feliç o infeliç. 3.1 Llegeix, identifica i explica amb les seves paraules les conseqüències del rebuig d'Adam i Eva al do de Déu, descrites en el relat bíblic.
--	---	--

Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història

La vocació de Moisès per alliberar el seu poble. L'Aliança de Déu amb el poble d'Israel al Sinai. L'atenció de Déu amb el seu poble: signes d'amistat (el núvol, el manà, l'aigua...).	1. Descobrir la importància de Moisès per a l'alliberament del poble d'Israel. 2. Reconèixer les conseqüències de l'Aliança de Déu amb Israel. 3. Reconèixer i valorar els signes de l'amistat de Déu amb el seu poble.	1.1 Aprèn i ordena cronològicament els principals fets de la història de Moisès. 1.2 Coneix i descriu la missió de Moisès en el relat bíblic. 2.1 Expressa gràficament moments significatius de la tasca de Moisès per alliberar el poble. 2.2 Coneix el contingut de l'Aliança, identifica les seves implicacions i pren consciència del sentit que poden tenir en la vida actual. 3.1 Dissenya de manera ordenada vinyetes que recullin els signes de l'amistat de Déu durant la travessia del seu poble pel desert. 3.2 S'interessa i agraeix els signes de la cura de Déu en la
--	---	--

		seva: la salut, la família, l'escola, els amics.
Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
<p>El Baptisme de Jesús: començament de la missió.</p> <p>La missió de Jesús és fer feliços els homes.</p> <p>El seguiment de Jesús. Diferents respostes a la crida de Jesús.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Associar el Baptisme de Jesús amb el moment en el que inicia la seva vida pública. 2. Distingir com Jesús fa feliços els homes amb els seus gestos i accions. 3. Comparar les diferents respostes dels amics de Jesús a la seva crida. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Narra els canvis que el Baptisme introdueix en la vida de Jesús. 2.1 Descobreix i subratlla, en els relats de miracles, els gestos i accions de Jesús que fan feliços els homes. 2.2 Respecta i valora el comportament de Jesús amb els pecadors. 3.1 Identifica i comenta algunes característiques diferencials en les respostes de les persones que crida Jesús en els relats evangèlics.
Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església		
<p>L'Església continuadora de la missió de Jesús.</p> <p>Els cristians expressen l'amistat amb Déu en el diàleg amb Ell i a través de la seva.</p> <p>El Parenostre, signe de pertinença a la comunitat cristiana.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar i valorar les accions de l'Església que continuen la missió de Jesús. 2. Assenyalar la pregària com a una forma d'expressió de l'amistat amb Déu. 3. Descobrir trets de l'amistat amb Déu en la vida quotidiana. 4. Comprendre que la pregària del Parenostre expressa la pertinença a la comunitat eclesial. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Busca testimonis de l'acció missionera i caritativa de l'Església com a continuïtat de la missió de Jesús. 1.2 Crea relats breus per a expressar com l'acció missionera, la caritat i els sacraments ajuden a assolir la felicitat de les persones. 2.1 Compon textos que expressen el diàleg de la persona amb Déu. 2.2 Recopila i posa en comú amb els seus companys pregàries que la comunitat cristiana utilitza quotidianament. 3.1 Observa i descobreix en la vida dels sants manifestacions de l'amistat amb Déu. 4.1 Explica significativament l'origen del Parenostre. 4.2 Reconstrueix i dramatitza el context en el que Jesús entrega la pregària del Parenostre als deixebles.

Religió Catòlica

4t curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
Bloc 1. El sentit religiós de l'home		
L'experiència de pecat en els relats de les religions antigues. El perdó com a necessitat de l'ésser humà.	1. Descobrir en els relats de les religions antigues l'experiència del pecat humà. 2. Identificar la necessitat del perdó per a ser feliç.	1.1 Localitza i descriu situacions de pecat descobertes en els relats de les religions antigues. 1.2 Qualifica el tipus de pecat en situacions del seu entorn i les compara amb les que ha trobat en els relats de les religions antigues. 2.1 Recorda i accepta situacions personals o socials que necessiten de perdó.
Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història		
El relat del pecat original: l'home vol suplantar Déu. Déu està sempre disposat al perdó. Infidelitat a la missió encomanada per Déu en la història de David. David sent en la seva vida la necessitat de redempció. Déu fidel promet un Messies.	1. Identificar l'origen del pecat en alguns relats bíblics. 2. Conèixer les característiques del perdó de Déu. 3. Memoritzar moments de la història de David en els que abusa de la missió encomanada per Déu. 4. Descobrir i valorar la raó per la qual David sent la necessitat de redempció. 5. Aprendre i recordar històries bíbliques en les quals Déu promet el Messies.	1.1 Ubica en el relat les frases que expressen la falta de col·laboració en la tasca de Déu i el rebuig de l'amistat amb Ell, i les aplica a situacions actuals. 1.2 Recorda i narra esdeveniments actuals en els que s'ha rebutjat l'amistat amb Déu. 2.1 Descobreix i enumera les característiques del perdó de Déu en alguns relats bíblics. 3.1 Identifica i descriu comportaments de la vida del rei David que s'oposen a la voluntat de Déu. 4.1 Compara l'actitud de David amb situacions personals en les que ha sentit la necessitat de ser perdonat. 4.2 Reconeix i expressa artísticament escenes de la història de David en les quals Déu el perdona. Mostra respecte per les intervencions dels seus companys. 5.1 Reconstrueix i memoritza escenes bíbliques on Déu fa la promesa del Messies.

Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
<p>El perdó de Déu: accions i paràboles de Jesús.</p> <p>Amistat i preferència de Jesús pels més dèbils i necessitats.</p> <p>Jesús compleix la voluntat del Pare: passió i mort de Jesús.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comprendre el significat d'algunes paràboles del perdó. 2. Memoritzar algunes de les accions on Jesús concedeix el perdó. 3. Reconèixer la iniciativa de Jesús pels més necessitats i els malalts. 4. Comprendre i apreciar que, en la seva passió i mort, Jesús està complint la voluntat del Pare. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Analitza, comenta i crea relats on actualitza les paràboles del fill pròdig i del fariseu i el publicà. 2.1 Visualitza, en obres d'art, escenes de perdó i les explica. 3.1 Busca, subratlla i comenta trets de la preferència de Jesús pels més necessitats i els malalts, en els textos evangèlics. 4.1 Seqüència ordenadament escenes de la Història de la Passió i identifica les paraules de Jesús que expressen la seva relació amb el Pare. 4.2 Distingeix i explica frases del relat de la pregària de l'Hort de les Oliveres que expressen l'obediència de Jesús al Pare.
Bloc 4. <i>Permanència de Jesucrist en la història: l'Església</i>		
<p>El sagrament de la Reconciliació.</p> <p>La celebració de l'Eucaristia.</p> <p>La Quaresma: temps penitencial.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Explicar que a través del sagrament de la Reconciliació Déu concedeix el perdó. 2. Diferenciar signes i moments de la celebració eucarística. 3. Conèixer trets de la Quaresma com a temps penitencial. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Coneix i explica les condicions per acollir el perdó de Déu. 1.2 Descriu els passos de la celebració del sagrament del Perdó. 2.1 Vincula símbols, significats i moments en la celebració eucarística. 3.1 Investiga i presenta amb diversos recursos obres i institucions de l'Església de caràcter penitencial.

Religió Catòlica

5è curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
Bloc 1. El sentit religiós de l'home		
<p>La persona humana ha estat creada amb desig de bé.</p> <p>L'ésser humà sent alegria quan realitza o rep el bé.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconèixer i estimar que Déu ha creat la persona humana amb desig de bé. 2. Esforçar-se per identificar que l'adhesió al bé genera felicitat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Localitza, a través de diverses fonts, biografies que mostren el desig humà del bé. Comparteix amb els seus companys els trets més significatius. 2.1 Justifica críticament les

		conseqüències que es deriven de fer el bé. 2.2 Proposa situacions en la història que manifesten el benefici de fer el bé.
Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història		
Déu fa aliança amb el seu poble. Déu desitja un poble sant: els deu manaments. La Bíblia: estructura i composició.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interpretar el significat de l'Aliança de Déu amb el poble. 2. Comprendre i respectar les característiques del poble que Déu vol contingudes en el decàleg. 3. Distingir i memoritzar els diferents tipus de llibres de l'Antic i el Nou Testament. 4. Explicar els diferents autors i moments de la història en què es va compondre la Bíblia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Defineix el terme bíblic d'Aliança. 1.2 Explica i sintetitza els trets característics de l'Aliança de Déu amb el seu poble. 2.1 Classifica i és conscient del contingut del decàleg. 2.2 Descriu amb les seves paraules experiències de la seva vida relacionades amb els manaments. 3.1 Anomena i classifica els grups de llibres en l'Antic i el Nou Testament. 4.1 Confecciona materials per a ubicar cronològicament els principals llibres de la Bíblia.
Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
La trobada amb Jesús desvetlla la persona la seva veritable identitat. Els signes del regne: els miracles. La resurrecció: compliment del pla salvífic de Déu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconèixer en relats evangèlics el canvi que genera la trobada amb Jesús. 2. Conèixer i Interpretar el significat dels miracles de Jesús com a acció de Déu. 3. Comprendre que Déu rescata Jesús de la mort. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Interpreta i aprecia el canvi que ha originat la trobada amb Jesús en alguns dels personatges que apareixen en els evangelis. 2.1 Selecciona, justifica l'elecció i explica per escrit el significat d'alguns miracles. 2.2 Dramatitza amb respecte alguns miracles narrats en els evangelis. 3.1 Assenyala afirmacions dels testimonis recollides en els primers capítols dels Fets dels Apòstols on es reconeix que la resurrecció és acció de Déu. 3.2 Reconstrueix utilitzant les TIC les trobades amb el Ressuscitat que descriuen els relats evangèlics. 3.3 Busca i explica signes i gestos de la comunitat cristiana on es manifesta la presència de Jesús avui.

Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església		
L'Església: ministeris i serveis. L'Eucaristia, renovació del sacrifici de Jesús a la creu.	1. Conèixer i respectar la composició de l'Església. 2. Identificar el vincle que existeix entre la Últim Sopar i la passió, mort i resurrecció de Crist.	1.1 Identifica i descriu els trets i funcions dels diferents membres de la comunitat eclesial. 2.1 Explica i valora el significat de les paraules de Jesús en l'Últim Sopar. 2.2 Associa la celebració de l'Eucaristia amb les paraules i els gestos de Jesús en l'Últim Sopar.

Religió Catòlica

6è curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
Bloc 1. El sentit religiós de l'home		
La incapacitat de l'ésser humà per a ser feliç reclama la salvació. La plenitud de l'ésser humà està en la relació amb Déu.	1. Avaluar circumstàncies que manifesten la impossibilitat de la naturalesa humana per assolir la plenitud. 2. Reconèixer i acceptar la necessitat d'un Salvador per a ser feliç. 3. Interpretar signes, en diferents cultures, que evidencien que la plenitud humana s'aconsegueix en la relació amb Déu. 4. Reconèixer que la relació amb Déu fa la persona més humana.	1.1 Identifica i jutja situacions en les que reconeix la impossibilitat de ser feliç. 2.1 Busca, compara i comenta diferents expressions del desig humà de salvació en la literatura i música actuals. 3.1 Descobreix i explica per què els enterraments, pintures, ritus i costums són signes de la relació de l'home amb la Divinitat. 4.1 Investiga i recull esdeveniments de la història on s'aprecia que el fet religiós ha estat el motor de canvis per a potenciar els drets humans, la convivència, el progrés i la pau.
Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història		
El poble d'Israel com a dipositari de la saviesa de Déu. Els llibres Sapiencials enriqueixen la humanitat.	1. Descobrir i apreciar la riquesa dels textos sapiencials en la història.	1.1 Identifica i valora expressions recollides en els llibres sapiencials que enriqueixen i milloren la persona. 1.2 Investiga i contrasta la saviesa popular amb expressions de la saviesa d'Israel emetent un judici personal. 1.3 Proposa, dialogant amb els seus companys, situacions i comportaments on s'expressa la

		riquesa humana que apareix en els textos sapiencials.
Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
Jesucrist, desvetlla el Pare. Les temptacions de Jesús: obstacle al compliment del pla de Déu. Jesús envia els deixebles per a continuar amb la seva missió salvífica.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Distingir que a través Jesús trobem Déu. 2. Esforçar-se per comprendre que Jesús ha de vèncer obstacles externs per a realitzar la voluntat de Déu. 3. Comprendre que la missió de Jesús continua en l'Església. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Busca en els discursos de l'evangeli de Joan frases que expressen la relació de Jesús amb el Pare i s'esforça per comprendre'n el significat. 1.2 Identifica i sintetitza els trets que Jesús desvetlla del Pare en els discursos de l'evangeli de Joan. 2.1 Extrapola les dificultats que va tenir Jesús en la seva vida per a obeir el Pare amb situacions que viuen els éssers humans. 3.1 Localitza i explica la missió apostòlica en les expressions de Jesús recollides en els evangelis sinòptics. 3.2 Construeix un mapa comparatiu de les accions de Jesús i les de l'Església.
Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església		
Els sacraments al servei de la missió de l'Església: Confirmació, Orde i Matrimoni. La Pasqua, temps de resurrecció. Els fruits de la resurrecció de Jesús: l'alegria i la pau. Els cristians, testimonis de la resurrecció.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diferenciar l'aportació dels sacraments de servei a la missió de l'Església. 2. Identificar els trets del temps litúrgic de la Pasqua. 3. Reconèixer i valorar el canvi de vida generat per la trobada amb el Ressuscitat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Coneix i explica amb exemples la raó per la qual la Confirmació, l'Orde i el Matrimoni estan al servei de l'Església. 1.2 Aprèn i diferencia els signes i moments celebratius de la Confirmació, l'Orde i el Matrimoni. 2.1 Assenyala i explica els principals signes pasquals. 2.2 Crea una composició on s'expressi l'alegria i la pau que experimentaren els deixebles en trobar-se amb el Ressuscitat. 3.1 Selecciona testimonis de cristians i justifica el canvi generat per la trobada amb el Ressuscitat.

ANNEX II

Religió Catòlica de l'Educació Secundària Obligatòria

La presència de l'ensenyament religiós a l'escola respon, en primer lloc, a la importància que aquesta assignatura té dins de l'educació perquè l'alumne pugui aconseguir un desenvolupament ple i integral de la seva personalitat. La necessitat de sentir de l'ésser humà és una evidència a la qual l'escola necessàriament ha de donar resposta. L'educació de la dimensió religiosa és part fonamental per a la maduració de la persona. No podria existir una formació integral i, per tant, una educació de qualitat, si no es permetés el desenvolupament de totes les dimensions inherents a l'ésser humà, entre les quals es troba la religiosa. Aquesta capacitat bàsica de la persona adquireix el seu autèntic compliment quan es descobreix el sentit de la vida. L'ensenyament de la religió catòlica en els centres escolars ajudarà els estudiants a eixamplar els espais de la racionalitat i adoptar una actitud d'obertura al sentit religiós de la vida, sigui quina sigui la seva manifestació concreta.

La Declaració Universal de Drets Humans de 1948 reconeix la llibertat religiosa de persones i pobles. Per part seva, la Constitució Espanyola no només reconeix la llibertat religiosa sinó que també garanteix «el dret que assisteix els pares perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions» a l'article 27.3. Un dret que també forma part de tractats internacionals reconeguts per Espanya com el Pacte Internacional de Drets Econòmics Socials i Culturals en el seu article 13.3 i la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, article 14.3, entre d'altres.

L'Església, com es recull en el número 2 de la Gravissimum Educationis, ha realitzat continus esforços per afavorir que la formació religiosa s'imparteixi en l'àmbit escolar, com a contribució decisiva a la formació integral de la persona. Per aquest motiu, la Santa Seu va subscriure un Acord Internacional amb l'Estat Espanyol sobre Ensenyament i Assumptes Socials, firmat el 3 de gener de 1979, on s'atorga la competència per a elaborar el currículum de l'assignatura de Religió i Moral Catòlica a la jerarquia eclesiàstica (art. 6).

L'ensenyament de la religió catòlica a l'escola respon a la necessitat de respectar i tenir en compte el conjunt de valors i significats en els que la persona ha nascut com a hipòtesi explicativa de la realitat i que es denomina tradició.

Per això, la religió catòlica pretén contribuir a l'educació integral de l'estudiant en dues direccions. D'una banda, respon a la dimensió religiosa de tot ésser humà i, de l'altra, ho introdueix en la realitat a la llum d'una hipòtesi oferta per una història i una tradició. D'aquesta manera, es promou el reconeixement d'un sentit de l'existència d'una manera coherent amb el propi desenvolupament psico-evolutiu de l'alumnat.

La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa, en l'article 6.1, defineix el currículum com la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cada un dels ensenyaments. Per això, el contingut del currículum parteix de l'experiència humana i es desenvolupa de manera respectuosa amb les etapes del desenvolupament infantil i adolescent, col·laborant, en aquest sentit, amb els aprenentatges instrumentals i transversals propis de cada etapa educativa.

El desenvolupament del currículum s'estructura en quatre grans blocs que pretenen recollir el saber antropològic cristià acumulat al llarg dels segles. Aquests blocs parteixen del sentit religiós de l'home, continuen amb l'estudi de la revelació; Déu es manifesta a l'home i ho fa en una història concreta, amb personatges i situacions que l'alumnat ha de conèixer i que contribuiran a la seva comprensió del món. L'esmentada

revelació culmina en Jesucrist i el missatge evangèlic, centre del tercer bloc del currículum i eix vertebrador de l'assignatura. Finalment, s'estudia l'Església com a manifestació de la presència continuada de Jesucrist en la història. Convé subratllar, per tant, que lluny d'una finalitat catequètica o d'adoctrinament, l'ensenyament de la religió catòlica il·lustra els estudiants sobre la identitat del cristianisme i la vida cristiana.

L'estructura del currículum d'Educació Secundària intenta posar de manifest la profunda unitat i harmonia de la iniciativa creadora i salvífica de Déu. El primer bloc parteix de les dades més evidents: la constatació de la realitat de les coses i els éssers vius, de manera especial l'home. Se'ns imposa la seva existència com a dada evident. En un segon pas, si la persona no es queda en el primer impacte o simple constatació de la seva existència, ha de reconèixer que les coses, els animals i l'ésser humà no es donen el ser a si mateixos. Després l'Altre els fa ser, els crida a la vida i els la manté. Per això, la realitat com a tal és signe de Déu, parla de la seva existència.

La iniciativa creadora de Déu té una finalitat: establir una relació d'amistat amb l'home. És a dir, Déu ha creat l'ésser humà perquè sigui feliç en relació amb Ell. Els relats bíblics de la Creació i el Paradís exemplifiquen bellament la finalitat de la creació de la persona i del món sencer per al seu servei. Del seu origen creatural i de la seva crida a participar en l'amistat amb Déu sorgeix la seva dignitat inviolable.

No obstant això, l'ésser humà pretén apropiarse del do de Déu prescindint d'Ell. En això consisteix el pecat. Aquest rebuig de Déu té com a conseqüència en l'ésser humà la impossibilitat de ser feliç. Atès que la seva naturalesa està feta per al bé, la seva experiència de mal i de límit el fa enyorar la plenitud que ell no pot donar-se per si mateix i busca d'alguna manera restablir la relació amb Déu. Aquesta necessitat del bé, el desig d'Infinit que caracteritza l'ésser humà s'expressa en les religions com a recerca del Misteri.

A aquesta recerca humana Déu respon manifestant-se en la història. Per això, escull un home, Abraham, del qual formarà el poble d'Israel, amb qui estableix una aliança a la muntanya del Sinaí. A través de fets i paraules Déu anirà donant-se a conèixer als homes d'aquest poble. Tot aquest esdevenir històric de la manifestació de Déu està recollit en els llibres sagrats de la Bíblia. En aquest conjunt de llibres no només es recullen les diferents intervencions de Déu en la història, sinó també l'ensenyament que comunica al seu poble perquè visqui una vida santa; una saviesa que influirà positivament en la vida del poble d'Israel i, amb el temps, en el món sencer.

La història d'Israel exemplifica la traïció i rebel·lió dels homes davant la iniciativa amorosa de Déu i al mateix temps posa en evidència la constant fidelitat divina. La promesa d'un salvador es complirà en Crist Jesús.

Jesús, el Fill de Déu, es fa present en la història per a dur a terme la missió encomanada pel Pare. En Jesucrist es compleix el desig de felicitat que l'home descobreix en el seu cor.

Jesús no només desvetlla el misteri humà i el porta a la seva plenitud, sinó que manifesta el misteri de Déu, ens fa conèixer que el veritable Déu és comunió: Déu u i tri.

Aquells que participen de la vida de Crist formen l'Església, que és la gran família de Déu. Contínuament generada per l'acció de Jesucrist a través dels sacraments, es posa en el món com a inici d'un món nou, d'una cultura nova. L'Església és la prolongació de Crist en el temps i l'espai. Només en ella la persona humana es troba amb el Jesucrist viu.

La vida eclesial és alimentada i servida mitjançant els diferents sacraments instituïts per Jesucrist, està ritmada pels temps litúrgics, s'expressa en la pregària comunitària i la caritat, fructifica en la generació d'una civilització de l'amor.

Aquests quatre blocs que compon l'assignatura de religió catòlica inclouen conceptes, procediments i actituds, que permet el coneixement de si mateix, de la realitat i dels problemes que aquesta planteja. Per això, els continguts generals de l'assignatura contribueixen a la consecució dels objectius proposats per a les diferents etapes.

Aquest currículum es val dels elements cristians presents en l'entorn de l'alumnat, les imatges i símbols, el llenguatge i altres recursos, per a la comprensió de la religiositat pròpia de cada etapa evolutiva. Es desenvolupa així la competència en comunicació lingüística, que se serveix del llenguatge que conforma la cultura i tradició que es transmet d'una generació a una altra. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia, el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental i el llenguatge litúrgic i el seu apropament al llenguatge dels símbols del poble cristià, ajudaran al desenvolupament d'aquesta competència en els estudiants. Sense oblidar la singularitat que aquesta assignatura aporta a la dimensió de escolta de la comunicació.

Així mateix, l'ensenyament escolar de la religió catòlica afavoreix el desenvolupament de la responsabilitat personal i social i de les altres virtuts cíviques, per al bé comú de la societat, contribuint així a l'adquisició de les competències socials i cíviques. Aquesta educació de la dimensió moral i social de la persona, afavorirà la maduració d'una corresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la llibertat, de la justícia i de la caritat.

D'altra banda, la religió catòlica aporta a la competència cultural i artística el significat i valoració crítica de tantes obres del nostre entorn, motivant l'afecte per la pròpia cultura i l'estimació adequada d'altres tradicions culturals i religioses. La cultura i la història occidental, la pròpia història, no poden ser compreses i assumides si es prescindeix del fet religiós present sempre en la història cultural dels pobles. De la mateixa manera, l'expressió artística de la fe segueix col·laborant en l'actualitat a l'enriquiment del nostre patrimoni cultural.

La competència per a l'autonomia i iniciativa personal es desenvolupa en l'estudiant partint del veritable coneixement de si mateix, de les seves potencialitats, de la seva dignitat i del seu sentit. La formació religiosa catòlica aporta a aquesta competència una cosmovisió que dona sentit a la vida i, per tant, a la cultura i a la identitat de la persona humana. Una cosmovisió que fa possible la formació integral de l'estudiant enfront de visions parcials.

Pel que fa als continguts procedimentals, l'assignatura de religió catòlica forma de manera transversal en una sèrie de procediments fonamentals per a la comprensió del fet cristià. Aquests continguts procedimentals s'adquireixen al llarg del desenvolupament curricular, col·laborant així en la consecució de les competències assignades als currículums de l'ESO i del Batxillerat. Concretament els continguts procedimentals de religió catòlica desenvoluparan especialment les següents competències: Comunicació lingüística, Aprendre a aprendre, Competències socials i cíviques i Consciència i expressions culturals.

Els continguts procedimentals bàsics de l'assignatura de religió catòlica són els següents.

Observació de la realitat. El fet religiós neix de l'obertura de l'ésser humà a la realitat total. L'assignatura de religió catòlica pretén col·laborar en la formació de la dimensió natural que neix de la sorpresa davant allò real i ens empeny a preguntes últimes sobre el sentit. Observar és més que veure i requereix un entrenament en disposicions específiques que no defugin les dimensions espirituals d'allò real.

Recerca d'informació, maneig i interpretació de fonts bíbliques. L'estudi del cristianisme requereix el maneig de les Sagrades Escripures i textos referits a elles que formen part del corpus teològic acumulat al llarg de la història.

Reflexió Crítica. El desenvolupament de l'assignatura ajuda a conèixer la gènesi de les idees dominants, a detectar prejudicis enfront de la veritat, a examinar amb profunditat les pròpies idees i sentiments fonamentals.

Exposició i argumentació respectuosa de les creences religioses pròpies i alienes. L'assignatura de religió catòlica contribueix a la formació de competències que permetin exposar i defensar la racionalitat de les pròpies creences religioses i el respecte per les alienes.

Finalment, cal destacar que l'assignatura contribueix a la consecució de continguts de caràcter actitudinal que són coherents amb els objectius bàsics de cada etapa. Permet conèixer i apreciar els valors i normes bàsiques de convivència; desenvolupar hàbits de treball i esforç i de responsabilitat en l'estudi; la confiança en si mateix per a un desenvolupament adequat de la personalitat. També afavoreix de manera directa l'adquisició d'habilitats per a la prevenció i resolució pacífica de tot tipus de conflictes i el coneixement, comprensió i respecte de les diferents cultures, així com de les diferències entre persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació.

Orientacions de metodologia didàctica

La normativa educativa derivada de la LOMCE defineix metodologia didàctica com a: «conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades pel professorat, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge de l'alumnat i l'assoliment dels objectius plantejats» (Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre).

En aquest sentit l'assignatura de Religió Catòlica utilitzarà una metodologia que respectarà els següents principis:

Reconeixement del rol del docent. El docent és una peça clau en l'elaboració i implementació d'activitats d'aula ajustades al grup concret al qual està ensenyant. La seva formació resulta, per tant, fonamental a l'hora de garantir l'èxit del procés d'aprenentatge.

Adaptació a l'àmbit emocional i cognitiu dels estudiants respectant el desenvolupament psicoevolutiu propi de cada etapa. Aquesta atenció permetrà combinar de manera adequada allò concret i allò abstracte, el treball individual i el grupal, allò manipulatiu, experiencial i visual amb els aspectes conceptuals.

Respecte pels ritmes i estils d'aprenentatge dels estudiants. No tots els estudiants són iguals, no tots aprenen a la mateixa velocitat ni utilitzen les mateixes estratègies. L'atenció a la diversitat i el desenvolupament de la inclusió comença en l'assumpció d'aquest principi fonamental.

Consideració de la dimensió humanista. Tots els aprenentatges estaran al servei de la formació humana. L'assignatura de religió, des de la seva clau personalitzadora, requereix que tot tipus d'aprenentatges, instrumentals, cognitius, actitudinals, socio afectius no siguin considerats un fi en si mateixos sinó que estiguin al servei de la formació integral de l'ésser humà.

Respecte per la curiositat i inquietuds dels estudiants. Consideració dels interessos i expectatives dels estudiants així com dels coneixements previs, de manera que es garanteixi un aprenentatge significatiu.

Seguiment dels criteris d'avaluació educativa. Per a facilitar el compliment d'aquests principis metodològics s'aplicarà una avaluació contínua, global i formativa al llarg del procés d'ensenyament i aprenentatge; i sumativa al final del procés, de manera que s'avaluï el nivell d'assoliment aconseguit. L'avaluació objectiva garantirà una valoració adequada de la dedicació, esforç i rendiment de tots els estudiants.

Desenvolupament de l'aprenentatge en equip i/o cooperatiu. L'estudi i reflexió del cristianisme, per la seva intrínseca dimensió comunitària, és una assignatura adequada per a desenvolupar el treball en equip i l'aprenentatge cooperatiu.

Utilització educativa dels recursos tecnològics. L'ensenyament de la religió promourà la utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació no només d'una manera instrumental, que resulti útil a l'estudiant en la recerca d'informació o en la resolució de problemes plantejats a la classe, sinó procurant la seva integració en la vida del subjecte i el seu ús ètic. Les xarxes socials o les eines de construcció i manipulació d'imatges, per exemple, són instruments que permeten noves formes d'expressió de la cultura i la identitat personal que cal aprendre a dominar.

Religió Catòlica

1r curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
Bloc 1. El sentit religiós de l'home		
La realitat creada i els esdeveniments són signe de Déu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconèixer i valorar que la realitat és do de Déu. 2. Identificar l'origen diví de la realitat. 3. Contrastar l'origen de la creació en els diferents relats religiosos sobre la creació. 4. Diferenciar l'explicació teològica i científica de la creació. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Expressa per escrit successos imprevistos en els que reconeix que la realitat és donada. 1.2 Avalua, compartint amb els seus companys, successos i situacions en les que queda de manifest que la realitat és do de Déu. 2.1 Argumenta l'origen del món i la realitat com a fruit del disseny amorós de Déu. 3.1 Relaciona i distingeix, explicant amb les seves paraules, l'origen de la creació en els relats mítics de l'antiguitat i el relat bíblic. 4.1 Coneix i assenjala les diferències entre l'explicació teològica i científica de la creació. 4.2 Respecta l'autonomia existent entre les explicacions, teològica i científica, de la creació.

Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història		
La història d'Israel: elecció, aliança, monarquia i profetisme.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conèixer, contrastar i apreciar els principals esdeveniments de la història d'Israel. 2. Assenyalar i identificar les diferents maneres de comunicació que Déu ha usat en les diferents etapes de la història d'Israel. 3. Distingir i comparar el procediment amb el que Déu es manifesta en les diferents etapes de la història d'Israel. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Coneix, interpreta i construeix una línia del temps amb els principals esdeveniments i personatges de la història d'Israel. 1.2 Mostra interès per la història d'Israel i dialoga amb respecte sobre els beneficis d'aquesta història per a la humanitat. 2.1 Busca relats bíblics i selecciona gestos i paraules de Déu en els que identifica la manifestació divina. 3.1 Recorda i explica constructivament, de manera oral o per escrit, accions que reflecteixen el desvetllament de Déu envers el poble d'Israel.
Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
La divinitat i humanitat de Jesús. Els evangelis: testimoni i anunci. Composició dels evangelis.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Distingir en Jesús els trets de la seva naturalesa divina i humana. 2. Identificar la naturalesa i finalitat dels evangelis. 3. Conèixer i comprendre el procés de formació dels evangelis. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Identifica i classifica de manera justificada les diferències entre la naturalesa divina i humana de Jesús en els relats evangèlics. 1.2 S'esforça per comprendre les manifestacions d'ambdues naturaleses expressades en els relats evangèlics. 2.1 Reconeix a partir de la lectura dels textos evangèlics els trets de la persona de Jesús i dissenya el seu perfil. 3.1 Ordena i explica amb les seves paraules els passos del procés formatiu dels evangelis.
Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església		
L'Església, presència de Jesucrist en la història. L'Esperit Sant edifica contínuament l'Església.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comprendre la presència de Jesucrist avui en l'Església. 2. Reconèixer que l'acció de l'Esperit Sant dóna vida a l'Església. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Assenyala i explica les diferents formes de presència de Jesucrist en l'Església: sagraments, paraula de Déu, autoritat i caritat. 2.1 Coneix i respecta que els sagraments són acció de l'Esperit per a construir l'Església. 2.2 Associa l'acció de l'esperit en els sagraments amb les diferents etapes i moments de la vida.

		2.3 Pren consciència i aprecia l'acció de l'Esperit per al creixement de la persona.
--	--	--

Religió Catòlica

2n curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
Bloc 1. El sentit religiós de l'home		
La persona humana, criatura de Déu lliure i intel·ligent. El fonament de la dignitat de la persona. L'ésser humà col·laborador de la creació de Déu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Establir diferències entre l'ésser humà creat a imatge de Déu i els animals. 2. Relaciona la condició de criatura amb l'origen diví. 3. Explicar l'origen de la dignitat de l'ésser humà com a criatura de Déu. 4. Entendre el sentit i la finalitat de l'acció humana. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Argumenta la dignitat de l'ésser humà en relació als altres éssers vius. 2.1 Distingeix i debat de forma justificada i respectuosa l'origen de l'ésser humà. 3.1 Valora, en situacions del seu entorn, la dignitat de tot ésser humà amb independència de les capacitats físiques, cognitives, intel·lectuals, socials, etc. 4.1 Classifica accions de l'ésser humà que respecten o destrueixen la creació. 4.2 Dissenya en petit grup un pla de col·laboració amb el seu centre educatiu en el que s'incloguin al menys cinc necessitats i les possibles solucions que el propi grup duria a terme.
Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història		
L'acceptació de la revelació: La fe. Origen, composició i interpretació dels Llibres Sagrats.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conèixer i acceptar que Déu es revela en la història. 2. Comprendre i valorar que la fe és la resposta a la iniciativa salvífica de Déu. 3. Conèixer i definir l'estructura i organització de la Bíblia. 4. Conèixer i respectar els criteris del magisteri de l'Església al voltant de la interpretació bíblica. 5. Reconèixer en la inspiració l'origen de la sacralitat del text bíblic. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Busca i escull personatges significatius del poble d'Israel i identifica i analitza la resposta de fe en ells. 2.1 S'interessa per conèixer i valora la resposta de fe al Déu que es revela. 3.1 Identifica, classifica i compara les característiques fonamentals dels Llibres Sagrats mostrant interès pel seu origen diví. 4.1 Llegeix, localitza i esquematitza els criteris recollits a la Dei Verbum al voltant de la interpretació de la Bíblia

		<p>valorant-los com a necessaris.</p> <p>5.1 Distingeix i assenyala en textos bíblics la presència d'un Déu que es comunica, justificant en el grup la selecció dels textos.</p> <p>5.2 Coneix i justifica per escrit l'existència en els Llibres Sagrats de l'autor diví i l'autor humà.</p>
Bloc3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
<p>Déu es revela en Jesucrist. Déu un i tri.</p> <p>El Credo, síntesi de l'acció salvífica de Déu en la història.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mostrar interès per reconèixer el caràcter relacional de la Divinitat en la revelació de Jesús. 2. Vincular el sentit comunitari de la Trinitat amb la dimensió relacional humana. 3. Descobrir el caràcter històric de la formulació de Credo cristià. 4. Reconèixer les veritats de la fe cristina presents en el Credo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Coneix i descriu les característiques del Déu cristià. 1.2 Llegeix relats mitològics, localitza trets de les divinitats de les religions politeistes i els contrasta amb les característiques del Déu cristià. 2.1 Reconeix, descriu i accepta que la persona humana necessita de l'altre per assolir la seva identitat a semblança de Déu. 3.1 Confeccionar materials on s'expressen els moments rellevants de la història salvífica i els relaciona amb les veritats de fe formulades en el Credo. 4.1 Classifica les veritats de fe contingudes en el Credo i explica el seu significat.
Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església		
<p>Expansió de l'església, les primeres comunitats.</p> <p>Les notes de l'Església.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comprendre l'expansió del cristianisme a través de les primeres comunitats cristianes. 2. Justificar que l'Església és una, santa, catòlica i apostòlica. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Localitza en el mapa els llocs d'origen de les primeres comunitats cristianes i descriu les seves característiques. 1.2 Reconstrueix l'itinerari dels viatges de Sant Pau i explica amb les seves paraules la difusió del cristianisme en el món pagà. 2.1 Descriu i valora l'arrel de la unitat i santedat de l'Església. 2.2 Elabora materials, utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació, on es reflecteix la universalitat i apostolicitat de l'Església.

Religió Catòlica

3r curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
Bloc 1. El sentit religiós de l'home		
La naturalesa humana desitja l'Infinit. La recerca de sentit en l'experiència de la malaltia, la mort, el dolor, etc.	1. Reconèixer el desig de plenitud que té la persona. 2. Comparar raonadament diferents respostes enfront de la finitud de l'ésser humà.	1.1 Expressa i comparteix en grup situacions o circumstàncies en les que reconeix l'exigència humana de felicitat i plenitud. 2.1 Analitza i valora l'experiència personal enfront de fets bells i dolorosos. 2.2 Selecciona escenes de pel·lícules o documentals que mostren la recerca de sentit.
Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història		
La ruptura de l'home amb Déu pel pecat. El relat bíblic del pecat original.	1. Descobrir que el pecat radica en el rebuig a la intervenció de Déu en la pròpia vida. 2. Distingir la veritat revelada de la vestidura literària en el relat del Gènesi.	1.1 Identifica, analitza i comenta situacions actuals on s'expressa el pecat com a rebuig o suplantació de Déu. 2.1 Analitza el text sagrat diferenciant la veritat revelada de la vestidura literària i recrea un relat de la veritat revelada sobre el pecat original amb llenguatge actual.
Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
La persona transformada per la trobada amb Jesús.	1. Reconèixer i apreciar que la trobada amb Crist canvia la forma de comprendre el món, la història, la realitat, les persones, etc. 2. Comprendre que la pertinença a Crist comporta una nova forma de comportar-se en la vida.	1.1 Busca i selecciona biografia de conversos. 1.2 Expressa judicis respectuosos sobre la novetat que la trobada amb Crist ha introduït en la forma d'entendre el món, segons les biografies seleccionades. 2.1 Crea i comparteix textos, vídeos clip, curts, per a descriure les conseqüències que en la vida dels cristians ha suposat la trobada amb Crist.
Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església		
L'Església, lloc de trobada amb Crist. Experiència de plenitud en la trobada amb Crist. L'experiència de fe genera una cultura.	1. Prendre consciència del vincle indissoluble entre la trobada amb Crist i la pertinença a l'Església. 2. Valorar críticament l'experiència de plenitud que promet Crist. 3. Identificar en la cultura la riquesa i la bellesa que genera la	1.1 Busca, selecciona i presenta justificant l'experiència d'una persona que ha trobat Crist en l'Església. 2.1 Escolta testimonis de cristians i debat amb respecte sobre la plenitud de vida que en ells s'expressa.

	fe.	3.1 Demuestra mitjançant exemples prèviament seleccionats que l'experiència cristiana ha estat generadora de cultura al llarg de la història. 3.2 Defensa de forma raonada la influència de la fe en l'art, el pensament, els costums, la salut, l'educació, etc.
--	-----	--

Religió Catòlica

4t curs

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
Bloc 1. El sentit religiós de l'home		
Les religions: recerca del sentit de la vida. Plenitud en l'experiència religiosa: la revelació de Déu en la història.	1. Aprendre i memoritzar els principals trets comuns de les religions. 2. Comparar i distingir la intervenció de Déu en la història dels intents humans de resposta a la recerca de sentit.	1.1 Identifica i classifica els trets principals (ensenyament, comportament i culte) en les religions monoteistes. 1.2 Busca informació i presenta al grup les respostes de les diferents religions a les preguntes de sentit. 2.1 Raona per què la revelació és la plenitud de l'experiència religiosa. 2.2 Analitza i debat les principals diferències entre la revelació de Déu i les religions.
Bloc 2. La revelació: Déu intervé en la història		
La fidelitat de Déu a l'aliança amb l'ésser humà. La figura messiànica del Servent de Déu.	1. Reconèixer i valorar les accions de Déu fidel al llarg de la història. 2. Comparar i apreciar la novetat entre el Messies sofrent i el Messies polític.	1.1 Identifica i aprecia la fidelitat permanent de Déu que troba en la història d'Israel. 1.2 Pren consciència i agraeix els moments de la seva història en els que reconeix la fidelitat de Déu. 2.1 Identifica, classifica i compara els trets del Messies sofrent i el Messies polític. 2.2 S'esforça per comprendre la novetat del Messies sofrent com a criteri de vida.

Bloc 3. Jesucrist, compliment de la Història de la Salvació		
<p>La crida de Jesús a col·laborar amb Ell genera una comunitat.</p>	<p>1. Descobrir la iniciativa de Crist per a formar una comunitat que origina l'Església. 2. Conèixer i apreciar la invitació de Jesús a col·laborar en la seva missió.</p>	<p>1.1 Localitza, selecciona i argumenta en textos evangèlics la crida de Jesús. 2.1 Llegeix de manera comprensiva un evangeli, identifica i descriu la missió salvífica de Jesús. 2.2 Busca i identifica persones que actualitzen avui la missió de Jesús i exposa en grup per què continuen la missió de Jesús.</p>
Bloc 4. Permanència de Jesucrist en la història: l'Església		
<p>La pertinença a Crist en l'Església il·lumina totes les dimensions de l'ésser humà. L'autoritat eclesial al servei de la veritat. La missió del cristià en el món: construir la civilització de l'amor.</p>	<p>1. Descobrir i valorar que Crist genera una forma nova d'usar la raó i la llibertat, i d'expressar l'afectivitat de la persona. 2. Distingir que l'autoritat està al servei de la veritat. 3. Relacionar la missió del cristià amb la construcció del món.</p>	<p>1.1 Elaborar judicis a partir de testimonis que exemplifiquin una forma nova d'usar la raó i la llibertat i d'expressar l'afectivitat. 1.2 Adquireix l'hàbit de reflexionar buscant el bé davant les eleccions que se li ofereixen. 1.3 És conscient de les diferents formes de viure l'afectivitat i prefereix la que reconeix com a més humana. 2.1 Identifica persones que són autoritat en la seva vida i explica com reconeix en elles la veritat. 2.2 Reconeix i valora en l'Església diverses figures que són autoritat, pel servei o pel testimoni. 2.3 Localitza i justifica tres esdeveniments de la història en els que l'Església ha defensat la veritat de l'ésser humà. 3.1 Investiga i debat sobre les iniciatives eclesials del seu entorn que col·laboren en la construcció de la civilització de l'amor.</p>